

SLOVENSKI NAROD

znaja vsak dan popoldne, izvzema nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strösmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strösmayerjeva ulica 1, telefon št. 66, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.381.

Mobilizacija v Abesiniji končana:

Narod pod orožjem

Oprema pa je zelo pomanjkljiva — Nimajo ne topništva, ne letalstva — Orožja bi bilo dovolj, toda rabiti ga ne znajo — Moderna vojska pa jim kljub temu ne more do živega

Adis Abeba, 29. oktobra. r. Abesinski minister zunanjih del je vložil protest pri ameriškem poslaniku, ker je vlada Združenih držav prepovedala izvoz starih letal, preurejenih za sanitetsko službo, katere je kupila abesinska vlada v New-Yorku. Vsa štiri letala so bila plačana že pri naročilu.

Zanimivo je, da abesinska vlada dosedaj ni prepovedala uvoza italijanskega blaga v Abesinijo. Tako je dospelo pred par dnevi preko Džibutija v Adis Abebo več sto steklenic vina chianti.

V Adis Abebi so se javile prve inozemske misije Rdečega križa, ki mislijo ustanoviti v Abesiniji celo vrsto vojnih bolnic. Posebno bogato opremljena je dospela v prestolnico misija irskega Rdečega križa, ki bo delovala neposredno za fronto.

Defenzivna taktika Abesincev

Abesinsko vrhovno vojno vodstvo je sprejelo poročila o velikih ojačenih italijanskih čet na severni fronti. V zvezi s tem se pričakuje močan sunek proti Makalu. Abesinska vojska po sedanjih dispozicijah ne bo razvila svoje glavne sile pred Makalom, nego bodo ostale glavne čete na vrhovih južno od Makala. Na terenu pred Makalom mislijo pustiti Abesinci samo večje zaščitne oddelke konjenice in neregularnih čet, ki se bodo postavljale prodirajočim Italijanom toliko v bran, da jih bodo ovirale in prizadevale čim večje izgube. Med tem se bodo glavne čete že lahko toliko utrdele na svojih postojankah, da bodo lahko odbile tudi večje italijanske napade. Na bližnji južni od Makala so pričeli kopati Abesinci že tudi kaverne, da se zaklonijo pred napadi italijanskih letal ter pred ognjem težke italijanske artiljerije, proti kateri so sicer brez moči, ker sami nimajo težkih topov.

Mobilizacija končana

Po poročilih iz Abesinije bo v kratkem končana splošna mobilizacija, ki jo je pred tedni objavila vlada. Za našo evropske pojme je mobilizacija, ki traja že mesec dni, malo čuden pojem. Toda v abesinskem primeru je treba računati s tamošnjimi prilikami, ki so omogočile proglasitev mobilizacije tekoma cele države šele v teku 14 dni, ko so dospeli neguševi glasniki v poslednja abesinska sela visoko v gorah, kjer žive cele generacije ločene od vsega sveta.

Sestav abesinske vojske

Ogrodje in jedro abesinske vojske tvorijo mirnodobska armada, ki je sestavljena iz kraljevske garde, vladnih čet, ki so razporejene po raznih provincah, toda podrejene neposredno poveljstvu kralja in pokrajinskih čet, ki so podrejene neposredno posameznim upraviteljem posebnih provinc, ki jih tudi vzdržujejo na račun svojih proračunov.

Kraljeva garda

ima 4 bataljone pehote, 2 četi strojnice, četo z metalni min, 2 eskadrona konjenice po 120 sabelj, 1 baterijo poljskega topništva in tehnični oddelek, ki razpolaga z radiotelegrafsko sprejemno in oddajno postajo.

Vladne čete

so sestavljene deloma iz prostovoljcev, deloma pa iz teklegnasov, to je vojakov, podobnih bivšim granicarjem, ki so sprejeli od države v obdelovanje gotovo zemljišče, zato pa morajo biti vedno pripravljene za nastop vojaške službe. Podvrženi so vojaški disciplini tudi, ko obdelujejo doma svoja posestva. Te vladne čete so sestavljene iz pehote, konjenice in jezdecov na kamelah. Vsega skupaj šteje vladna vojska, ki so jo zadnje mesece vežbali v modernem načinu vojskovanja belgijski oficirji, kakih 100.000 mož.

Vsega okrog pol milijona vojakov

Poročila o poteku abesinske mobilizacije pričajo, da so vesti o sto in sto tisočih ter celo milijonskih mobiliziranih Abesincev zelo pretirane. Francoski kolonialni strokovnjaki mislijo, da številno mobilizirancev v Abesiniji ne bo preseglo dosti preko pol milijona mož.

Kako so oboroženi

Pri oboroževanju mobiliziranih se je pokazalo, da razpolaga Abesinija z razmeroma velikimi zalogami orožja, ki pa je žal najrazličnejših zvrsti in sistemov. Pehota je oborožena z 200 različnimi vrstami pušk vseh mogočih modelov in kalibrov. Z modernimi avtomatskimi brzometkami je oborožen le mali del vojske in sicer večinoma garda ter del vladnih kadrovskih čet. Artiljerija razpolaga s kakimi 300 topovi najrazličnejših modelov vseh mogočih tovarn. Po mišljenju poznavalcev razmer je med temi topovi le kakih 50 uporabnih. Vsi ostali so večja nevarnost za topničarje, kakor pa za sovražnike. Vprašanje, pa je če imajo Abesinci sploh dovolj izvežbanih topničarjev celo samo za teh 50 topov. Letalstvo je več kakor v povojih. Vsega ima Abesinija 8 letal šestih različnih vrst, ki so sposobna samo za informacijsko službo.

O modernem vojskovanju nimajo pojma

Mobilizirane abesinske čete nimajo pojma o modernem načinu vojskovanja.

Ofenziva brez sovražnika

Italijani pri svoji ofenzivi, ki se je pričela včeraj, niso nikjer naleteli na resen odpor, ker se Abesinci povsod umikajo v gorovje

London, 29. oktobra. A.A. Agencija Reuter poroča: Včerajšnji prodori italijanske vojske v Tigreji se še ne morejo smatrati kot nova ofenziva, ker se Abesinci po naredbah vrhovne komande umikajo, tako da do večjih spopadov sploh ni prišlo.

Kar se tiče obrambe Makale so informacije protislovne. Vse pa kaže, da Abesinci tega mesta ne bodo branili, nego se pripravljajo na borbo na položajih, ki so mnogo dalje proti jugu. Italijani skušajo sedaj čim bolj zavarovati se na obeh straneh. Ker se ob njihovih bokih koncentrirajo močni abesinski oddelki, ki bi lahko zaustavili italijansko prodiranje. V ostalem so Italijani včeraj zavzeli le položaje, ki so jih pri prvi ofenzivi že izvojevali, s katerih pa so se morali spriti abesinskega protinapada umakniti.

Na južni fronti so Italijani prodrli do Goraheja, vendar trdnjave še niso zavzeli. Sicer še ni gotovo, ali morda njih motorizirani oddelki niso prodrli že čisto do mesta, ker radijska postaja v tej trdnjavi tudi včeraj ni odgovorila na pozive iz Adis Abebe. Italijanska vojska napreduje vzdolž reke Šebeli. Abesinci se ji mnogo ne upirajo.

Posebni zastopnik jemenskega kralja v Abesiniji Said Mohamed je dal poročevalcu agencije v Adis Abebi izjavo, v kateri je naglasil, da biva v Abesiniji okrog 100.000 Jemencev, ki so pripravljeni boriti se proti Italiji. Vsekakor bi bila to dragocena pomoč. Poročevalec pravi v svojem poročilu nadalje, da se v Adis Abebi dan za dnem zbirajo Abesinci iz zapadni krajavi države in hočejo na fronto, abesinski vladi pa je zmanjkalo orožja tako, da jih zaenkrat še ne more sprejeti v vojsko.

Abesinski kronski svet

Adis Abeba, 29. oktobra. Včeraj je zasedel kronski svet. Seja je trajala več ur. Predsedoval ji je neguš. Prisotni so bili tudi njegovi evropski svetovalci. Po podrobnih proučitvah položaja na bojiščih je bilo sklenjeno, da se mora ras Seyum s svojo vojsko odločno upreti italijanskim oddelkom pod vodstvom generala Santinija in Diamantija, ki so prodrli do reke Farasmaj.

Celo garda kot elitni del vojske jedva zna uporabljati moderno orožje. Najboljši vojski so takozvani »tripoloseci«. To so Abesinci, ki so služili kot najemniki v sudanski ali pa italijanski vojski ter se tam naučili uporabe modernega orožja. Teh pa ni več, kakor kakih 30.000.

Kljub vsemu temu pa se abesinskih vojakov ne sme podcenjevati. Abesinska vojska danes gotovo ni sposobna za uspešen odpor proti moderno oboroženi italijanski vojski, ker ji manjkajo za to vsi potrebni tehnični pogoji. Njena moč pa leži v subjektivni vrednosti slehernega Abesinca kot poedinega vojaka četnika, ki se bojuje, če je potreba sam na lastno roko.

Abesinci zaupajo v svojo bodočnost

Džibuti, 29. oktobra. A.A. Posebni poročevalec agencije Havas poroča: Dosedanji abesinski poslanik v Parizu Teje Havariate je prispel v Džibuti. Izjavil je, da niti najmanj ne dvomi, da je francoski narod na strani Abesinije. Vselej bo hvalil Lavala za njegovo prizadevanje, da se spor med Italijo in Abesinijo mirno uredi. V Adis Abebo se vrača z vero v bodočnost. Izvajanje sankcij in dovolitev uvoza orožja v Abesinijo predstavljata trijumf abesinske stvari. Medtem ko bodo za Italijo nastajale vedno večje težave, si bo Abesinija nabavila dovolj orožja in streliva za svojo obrambo.

Ras Seyum se bo v ostalem moral ogibati vseh večjih spopadov in skrbeti, da abesinski vojski ne bodo padli brez potrebe. Kakor zatrjuje, je ras Seyum zelo utrdil svoj vpliv na svoje vojaštvo. Vse poslednje dni so si gradili rove in utrbe in sedaj čakajo na sovražnikov napad. Mnogo bo odvisen njihov uspeh od okoliščin, ali bodo čete rase Kasse pravčasno prišlele rasu Seyumu na pomoč. Ras Kassa je zapustil sedaj področje reke Takaze in koraka s svojimi četami naglo proti Makali.

Abesinski ujetniki v zlatih rudnikih

Adna, 29. oktobra. A.A. Vrhovno poveljstvo italijanske vojske je odredilo, naj se abesinski ujetniki zaposlijo v zlatih rudnikih. Tam bodo nameščeni tudi dosedanjim sužnji, ki nečejo ostati pri svojih dosedanjih gospodarskih kot plačani sluge. V zasedene kraje je prispela večja skupina italijanskih inženjerjev, ki bodo preiskali teren in skušali najti nova ležišča zlate rude.

Iz šolske službe

Beograd, 29. oktobra. p. Odlokom prosvetnega ministra so premeščeni upravni meščanske šole na Jesenicah Albin Lajovic na I. deško meščansko šolo v Ljubljani, Ivanka Prosenec z dekliške meščanske šole v Šiški na dekliško meščansko šolo v Ljubljani s tem, da se dodeli prosvetnemu oddelku banske uprave upravitelj meščanske šole v Trbovljah Albin Savrni na meščansko šolo v Senovem, a upravitelj meščanske šole v Senovem na upravitelja meščanske šole v Trbovljah. — Vpokojen je profesor realne gimnazije v Novem mestu Ivan Kostial.

Novi upravnik ljubljanske carinarnice

Beograd, 29. oktobra. p. Z odlokom finančnega ministra je premeščen dosedanj upravnik glavne carinarnice v Ljubljani Martin Pavlič v carinski oddelek finančne ga ministrstva. Za upravnika ljubljanske carinarnice je imenovan dosedanj tajnik finančnega ministrstva Vasa Fibor.

Izvedba sankcij

Razen Avstrije, Madžarske in Albanije so vse druge države pristale na sankcije, ki se bodo začele danes v polnem obsegu izvajati

Zeneva, 29. oktobra. r. Dočim je v zadnjih dneh večina držav, ki so članice Društva narodov, obvestila tajništvo Društva narodov da so storile vse za izvedbo sankcijskih predlogov št. 1, in 2, ki se tičejo prepovedi dobave orožja in dovoljevanja novih kreditov Italiji in dočim so se tri države izrekle tudi za predloge št. 3, in 4, ki se tičejo dobav sirovin in uvoznih prepovedi, je včeraj prejelo tajništvo Društva narodov tri nadajne pomembne note in sicer francoske, angleške in ameriške vlade.

Največje zanimanje je vzbudila washingtonska nota, ki jasno označuje stališče Amerike v sankcijskem vprašanju. Ameriški državni tajnik Hull opozarja na strogo nevtralnost Zedinjenih držav. Iz ameriške note je jasno razvidno, da ne bodo Zedinjene države ničesar podvele, kar bi moglo vplivati na akcijo Društva narodov.

Tudi iz francoske in angleške note je razvidno, da hočeja Francija in Anglija izvajati vse sklenjene sankcije tudi na gošpodarskem področju. Francoska vlada zahteva le, naj se ji dovoli samo rok štiri dni od datuma, ki ga bo sklenil za uporabo sankcij koordinacijski odbor 31. oktobra, da bo mogla v tem času izvesti potrebne ukrepe.

Angleška nota sporoča, da je od včeraj prepovedan izvoz orožja od jutri dalje pa izvoz sirovin, kovin, kavčuka in več vrst transportnih živali. Razen tega javlja, da bo angleški zakladni urad v kratkem doletil rok, po katerem se imajo ustaviti

vsi krediti Italiji in italijanskim podjetjem.

Iz te pripravljenosti velja za izjavo, nje sankcij je razvidno, da se sedaj ne more govoriti o kakršnihkoli konkretnih mirovnih predlogih, temveč samo o takojšnjo možnosti za ga bodočo mirovno pogajanja.

Berlin, 29. oktobra. r. Kakor se domneva, je odgovor nemške vlade na povabilo koordinacijskega komiteja, naj Nemčija sodeluje pri sankcijah proti Italiji, izgovorjena. Nemški odgovor je sličen notki, ki jo je ameriška vlada v soboto izročila Društvu narodov. Nemška nota bo odklonila pristop Nemčije k sankcijam, vendar pa bo izrekla priznanje prizadevanjem DN za doseg mira. V dokaz svoje miroljubnosti pa bo Nemčija prepovedala izvoz orožja v Italijo in Abesinijo.

London, 29. oktobra. A.A. Reuter poroča iz Berna: Švica se je pridružila državam, ki izvajajo sankcije. Vlada je sklenila prepovedati izvoz orožja v Italijo. Prav tako se je sklenila pridružiti se finančnim sankcijam. Glede gospodarskih sankcij je pa vlada sklenila samo prepovedati izvoz aluminija.

Zeneva, 29. oktobra. A.A. Doslej je 39 vlad pozitivno odgovorilo na predloge odbora za koordinacijo sankcij glede prepovedi izvoza orožja in streliva ter drugega vojnega materiala v Italijo, 21 vlada glede finančnih sankcij, 11 vlad pa tudi glede gospodarskih sankcij. 6 vlad se je odločilo sprejeti predlog št. 5 o vzajemni pomoči.

Francija ostane zvesta politiki DN

Pariz, 29. oktobra. A.A. Agencija Havas poroča: Zletit parisijski prvi v svojem uvodniku o mednarodno političnem položaju, da se bo sedaj nadaljevalo delo v Zenevi in da se bo pokazalo, kako je Francija ostala zvesta DN. V aporizmu z Anglijo bo sodelovala za prekinitev vojne v vzhodni Afriki. Zaradi nadaljnjih diplomatskih pogajanj bo skušala doseči, da se gospodarske sankcije še za nekaj časa odgodi. Ker je velik del držav pristal na izvajanje gospodarskih sankcij, bo odbor za njihovo koordinacijo najbrže odredil, da se morajo pričeti izvajati 10. novembra.

»Matne« opozarja, da Laval pod ugodnimi pogoji nadaljuje s svojo posredovalno akcijo. Njegovi razgovori se vršijo v največji tajnosti. To je razumljivo, ker zahteva taka akcija mnogo časa in še več previdnosti. Laval je vsekakor optimist.

»Journal« povdarja, da vodi Francija stalno le politiko DN, ker spoštuje njegov pakt. »Exelso« ugotavlja, da bo Francija ostala zvesta paktu DN, zlasti ker se tiče kolektivne akcije proti napadalcem. Vojške sankcije so se opustile, toda gospodarske

in finančne sankcije se bodo pričele progresivno izvajati, če ne bo mogoče najti nekakega drugega izhoda.

Odločilni sestanek v Zenevi

Pariz, 29. oktobra. A.A. Laval odpotuje v sredo ali četrtak zvečer v Zenevo. V Zenevi se sestane s Hoareom ali Edenom. Zaenkrat še ni znano, ali pride v Zenevo tudi baron Aloisi. Vsekakor se namerava Laval udeležiti seje odbora za koordinacijo sankcij, na kateri ima pasti odločitev o pričetku izvajanja mednarodnih prisilnih gospodarskih odredb proti Italiji.

London, 29. oktobra. r. V sredo odpotuje Eden in Hoare v Zenevo z jasnimi navodili za nadaljno akcijo v odboru za koordinacijo sankcij. Angleško-francosko sodelovanje v smislu dosedanjih diplomatskih razgovorov se je izpopolnilo, da bo mogoče tudi Zenevskemu odboru za sankcije odločiti delovati brez vsakih ovir in zaprek.

Notranjepolitična napetost v Franciji

Socialisti zahtevajo razpust strankarskih borbenih organizacij — Odpor pri desnici lahko izzove vladno krizo

Pariz, 29. oktobra. r. Levičarski listi pravijo, da bo Lavalova vlada sedaj pri morana prevzeti poročilo poslanca Chauvina na kongresu francoskih radikalov za podlago za postopanje proti političnim združenjem. Poročilo poslanca Chauvina zahteva razpust vseh desničarskih in levih, črskih borbenih združenj. Voditelj socialistov Leon Blum je izjavil, da se strinja s tem poročilom. Ako se hoče Lavalova vlada izogniti nevarni debati o udrugi, ježih in ako neče zavzeti posvetovalna o proračunu, mora sprejeti Chauvenov predlog. V zbornici bi ta predlog, da se raz-

pustijo združenja vseh političnih smeri, brezdvomno dobil večino. »Oever« poroča, da ima vlada tri dni časa, da sklepa o tem. Ako ne bi prišlo do sklepa v vladi, bi to moglo imeti z njo neugodne posledice. Zlasti bi izvedba proračunskih debat nalezla na velike težkote. Desničarski listi so se rezervirani. Vendar pa objaviyo razne odredbe voditelja skupine »Ognjeni križ«, ki naroča, naj se člani tega desničarskega združenja čim večkrat sestanejo, da se med seboj spoznavajo, da bodo mogli skupno nastopiti v primeru potrebe.

Avstrijska korporacijska ustava je mrtvo rojeno dete

Dunaj, 29. oktobra. A.A. Poročevalec agencije Havas je prejel v avstrijskih uradnih krogih informacijo, da se tako zvana korporacijska ustava iz l. 1934 ne bo pričela izvajati še tako kmalu, ker so potrebne še velike priprave. V zvezi s

tem ne bo prišlo do nikake spremembe v vrhovnem vodstvu avstrijske zveze države. Potencialno bo sedanjí mandat predsednika republike Miklas avtomatsko podaljšan za naslednje dni.

Proslava češkoslovaškega narodnega praznika

Odlikovanje predsednika JČ lige dr. Egon Stareta — Slavnostni koncert v Unionu

Ljubljana, 29. oktobra. Včeraj popoldne je bila na češkoslovaškem konzulatu na Erjavčevi cesti intima proslava češkoslovaškega narodnega praznika, katere so se udeležili najvišji predstavniki naše javnosti kakor zastopniki JČ lige in Češke obce ter številni v Ljubljani bivaajoči češkoslovaki. Ob tej priliki je novi konzul g. Minjovsky na slovesen način izročil podpredsedniku Saveza JČ lige in predsedniku ljubljanske JČ lige dr. Egonu Staretu rod Belega leva III. stopnje, naglašujoč slavljenčeve zasluge za poglobitev stikov med bratskima narodoma. Dr. Starec se je v daljšem govoru pristožno zahvalil za izkazano mu čast, povdarjajoč, da je bil njegov življenjski cilj že od mladih nog delati za bratsko vzajemnost in temu idealu bo ostal zvest do groba. Njegovemu vzkliku, naj živi predsednik Masaryk in Češkoslovaška republika, so se vsi navzoči spontano pridružili in trikrat vzkliknili »Vivo!«. G. konzul je gostom na čast pridelil intimo zakusko.

Pod pokroviteljstvom Jugoslovenske češkoslovaške lige je ljubljanska filharmonija za včerajšnji češkoslovaški narodni praznik priredila v dvorani hotela Union slavnostni koncert. Ljubljanska filharmonija je za ta svoj koncert povabila našega najvidnejšega jugoslovenskega dirigenta Lovra Matačića, da pod njegovim vodstvom izpolni

umetniški program, ki je obsegal skladbe Smetane, Šostakoviča, Oterca, Suka in Borodina. Prenovljena dvorana Uniona je bila polna našega najodličnejšega občinstva. Načelovali so mu predstavniki češkoslovaške konzularne oblasti, v Ljubljani se nahajajoči češkoslovaški državljani ter množični člani naših civilnih in vojaških uradov.

Koncert je otvorila zanosna Vltava največjega češkega komponista Smetane, na kar je stopil na oder predsednik JČ lige g. dr. Egon Starec ter v široko razpletlenem in globoko zasnovanem govoru obrazložil pomen večera. Njegovemu govoru sta sledili češkoslovaška in jugoslovenska himna tema pa najzanimivejša koncertna točka večera Šostakovičeva simfonija op. 10 v f-molu. Po kratkem odmoru smo slišali Otercovo »Passacaglio in korale«, ki je nam pokazala Oterca kot avangardističnega modernega glasbenega tvorca, za njim pa ljubezno romantično Pohadko Suka ter k sklepu temperamentno Polovčevske plesne in Borodinove opere »Knez Igor«.

Občinstvo je slavnostnemu koncertu sledilo z največjim zanimanjem ter je vsako podano skladbo sproti nagajalo z gromkim aplavzom. Prav tako je bil predmet neskončnih ovacij dirigent Lovro Matačić, ki je po prvem delu koncerta prejel od ljubljanske filharmonije cvetlične darove. Podrobnejše o koncertu bo sledilo.

Učiteljsko zborovanje na Kozjem

Kozje, 25. oktobra. Nedavno se je vršilo v letošnjem letu prvo zasedanje učiteljskega društva v našem srezu, ki je zborovalo v šoli v Polju. Po uvodnih formalnostih je ob precejšnjem številu članstva predsednik učiteljskega društva tov. A. Čok prešel na počasne spomine našega blagopojnega viteškega kralja Aleksandra I. Udeleženci ter v vznesenih besedah popeljal njegove velike zasluge za naš narod in Jugoslavijo. Učiteljsko je počastilo v spomin kralja mučenika s trikratnim »Slava!« in enominutnim molkom. Počastilo je tudi spomin umrlega tovariša šetina Franca, ki je bil svoj čas predsednik učiteljskega društva.

Predsednik je podal potem situacijsko poročilo. Razpravljalo se je o napredku našega šolstva. Iz sveske banovine prihaja vsako leto v naš srez precej otrok, kjer imajo le 4 letno šolsko obveznost in je zaradi tega oteženo pouk. Sledilo je tajniško poročilo. Blagajniške knjige je pregledal nadzorni odbor ter jih našel v popolnem redu. Debatiralo se je tudi o redukciji draginskih doddad, ki je zadela nekatere učitelje prav občutno.

Sledili so razni predlogi. Sekcija JUU v Ljubljani naj opozori bansko upravo, da je nujno potrebna preureditev tečajev, v katerega naj se sprejemajo v prvi vrsti mlajši tovariši, (ice), ki se zanimajo za kmetijstvo oz. gospodinjstvo nadaljevalne šole. Za tečaje v letošnjih počitnicah se je prijavilo precej članstva — učiteljev novincev. Vendar so bile prošnje vseh odbite z motivacijo, da imajo prednost starejši učitelji. Ako se kader učiteljskega teh šol čim prej ne bo izpolnil z mladimi močmi, se kmetijsko oziroma gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo v našem srezu, ki je šele v začetnem razvoju, ne bo moglo uspešno razvijati.

Pripravnikom, ki so bili nameščeni iz bednostnega fonda, naj se v tečaje doba, ako so bili v razredu, za polaganje praktičnega izpita. Zaznalo se je, da ni enotnega postopka v vseh srezih dravske banovine glede prekinitve pouka ob času trgatve oziroma spraviljanja potjskih pri-

delkov. Glede na enotnost se je naprosila sekција JUU v Ljubljani, da naj izpolnjuje pri banki upravi, da uskrene vse potrebe, da bo ista izdala odlok, s katerim se krajevnim šolskim odborom dovoli, da odrede sami proste dneve, kadar je za to nujna potreba.

V lepem govoru je podal tov. Podjavor, šek Albin iz Rogaske Slatine referat »studij naše vasi«. Prikazal je našega malega kmeta ter podal smernice, kako rešiti ga. Učiteljsko je predavatelj na gradilo za izvajanja s priznanjem. Tov. Zehrer je v kratkem podal sliko kongresa Jadranske straže v Ljubljani, nakar je predsednik zaključil zborovanje.

Popravljen krivica

Ljubljana, 29. oktobra. Ljubljanski pododbor Udruga rezervnih oficirjev in ratnikov je smel snoči v restavraciji »Zvezda« izredni občni zbor, na katerem je bil končno tudi formalno poravnani spor, ki se je vlekel v tej naši patriotski organizaciji skozi 7 let. Zbor je otvoril predsednik pododborov g. Alfonz Lorger. Pozdravil je zborovalec in omenil v svojem poročilu, da ga iskreno veseli, da more pozdraviti na zboru tudi šane bivše uprave ljubljanskega pododborov, ki so prišli, da tudi formalno sežejo svojim tovarišem v roko in tako začno složno tovariško delo za močno organizacijo rezervnih oficirjev. Sledila so poročila drugih društvenih funkcionarjev in razpršnica upravi pododborov s pohvalo blaginju in tajniku, potem se je oglašil k besedi predsednik bivše uprave ljubljanskega pododborov ing. Ladislav Bevc. Kratkot je povedal, k ko je prišlo do spora in kako se je razvijal. Izrazil je svoje veselje, da se je spor končno poravnal, obenem je pa izrekel v svojem in v imenu svojih tovarišev pristožno zahvalo sedanji upravi ljubljanskega pododborov, da se je tako odločno zavzela za to, da se stori krivica popravi.

Na dnevnem redu so bile tudi volitve nove uprave. G. Pavlin je predlagal, naj bi bila v celoti izvoljena bivša uprava ljubljanskega pododborov, da se s tem tudi javno pokaže, da ji je bila storjena krivica, ki je zdaj popravljena. Ing. Bevc je pa predlagal, naj se sestavi nova uprava iz članov sedanje in bivše uprave, da se tako

še bolj povdari sloga in edinstvo med slovenskimi rezervnimi oficirji. Ta predlog je bil sprejet in izvoljen so bili v upravni odbor gg. Alfonz Lorger, ing. Ladislav Bevc, Joško Pogačnik, Edvard Princič, Aleksander Kuharič in Ebin Bežek, namestniki Peter Klinar, France Ahčin, Milan Sterlekar in Julij Lepajne, nadzorni odbor dr. Janko Zirovnik, Stanko Dimnik, Riko Jug in Vekoslav Turel, namestniki Joško Kobi, Ludvik Primožič in Jože Zupančič.

Po volitvah se je razvila živahna debata o nujni potrebi reorganizacije udruženja rezervnih oficirjev in ratnikov. Sproženih je bilo več umestnih predlogov in nasvetov ki jih bo skušala nova uprava čim prej uresničiti. Nova uprava se je takoj po obnem zboru konstituirala. Za predsednika je bil soglasno izvoljen ing. Ladislav Bevc, za podpredsednika Alfonz Lorger in Joško Pogačnik, za I. tajnika Edvard Princič, za II. tajnika Ebin Bežek, za blazajnika pa Aleksander Kuharič.

Vojaško pokopališče v škojji Loki

Škojja Loka, 28. oktobra. Škojješko občinski odbor je imel v petek dve seji. Prva, redna se je pričela ob 18.30, druga pa ob 20. Na prvi seji se je sklenilo, da sestavi glede na vlogo Tujskega prometnega društva poseben, v to izvoljen odbor pravilnik o ureditvi pločnikov, žlebov in aneknih držav in to za območje mestne občine. Nadalje je bilo sklenjeno, da se bo škojji prodalo nekaj svetla. Po sprejetju nekaterih sprememb v trošarinskem pravilniku in po jasnitvi glede porabe sredstev iz bednostnega sklada je podal g. Luznar poročilo za ubožni odsek. Po razgovorih o lovni in poletnih vlakih je povabil župnik Sink ves občinski odbor na razvite šolske zastave.

Druga seja je bila namenjena zgolj proučitvi vprašanja, kako preurediti sedanje vojaško pokopališče. O stvari se je razvila živahna razprava in se je izkazalo, da vprašanje nikakor ni tako enostavno, kakor se zdi na prvi pogled. V škojji Loki je pokopanih 155 vojakov. Izraženo je bilo mnenje, naj bi se za vse vojake zgradila skupna grobnica in sicer tako, da bi se zenski ostanki slehernega znanega vojaka spravili v poseben lesen zatobjek, tako, da bi bila grobnica zidana in pod zemljo, vendar dostopna za posete. So pa ovire glede prekop odn. prenosa kosti v skupno počivališče. Potrebno je prehodno dovoljenje ministrstva pravde, oddelka za vere, mimo tega pa tudi ni mogoče preko naziranj posameznih konzulatov. Poljaki in Madžari so se že izrekli za skupen pokop. Nemci pa bodo vse svoje vojake prenesli na njih skupno vojaško pokopališče na Bled. Odprto ostane še vprašanje vojakov iz Avstrije, Rumunije, Češkoslovaške in Rusov. Načeloma je bilo se sklenjeno, da se — ako le mogoče — sedanje vojaško pokopališče odstrani, zgradi skupna grobnica in preuredi prostor v park. Zadeva bo zahtevala še mnogo dela in se bodo skušali dobiti naprej potrebna dovoljenja za skupno grobnico. Če ne bo ovir, je verjetno, da bodo pokopani v Loki tudi vojaki, ki počivajo sedaj v Stari Loki, na Trati in v Seleh.

Lepa svečanost v Kranju

Kranj, 27. oktobra. »Sokolsko društvo«, »Češka beseda« in »Jugoslov. češka liga« v Kranju so v veliki dvorani Narodnega doma priredili v soboto zvečer svečano proslavo češkoslovaškega državnega in narodnega praznika osvobodjenja ter stoletnice rojstva našega velikega skladatelja Davorina Jenka. Uvodoma je orkester »Sokolskega društva« pomnožen z godbeniki »Sloge« iz Ljubljane pod taktirko g. Fakina zaigral Sukovo: »V novo življenje«. Nato sta sledili dve češki deklaraciji. Pevski zbor »Sokola« je nato zapel narodno pesem »Zbudi se, Slovenija«. Sledil je slavnostni govor ing. ravnat. g. dr. S. Dolarija, ki je prav toplo in obširno spregovoril o pomenu proslave 28. oktobra to je češkega državnega praznika osvobodjenja in tednjega. Spominjal se je velikega dela T. G. Masaryka, dr. Beneša, generala Štefaneke, omenjal je stoletne zveze Čehov s Slovenci, njih bivanje v skupni samostojni slovenski državi in vse zgodovinske vezi, ki so nas spajale, spominjal se je rodstva, kateremu smo eni kot drugi zapadli, omenil je vse velike moze, učenjake in znan-

stvenike, češke in naše, ki so budili narod k vstajanju, ter končno iz zadnjih časov slovenske kongrese in venokoliške zlate. Pevci so nato zapeli: »Kje dom je moj in »Pod Tatrom se bliskac«.

V drugem delu proslave, ki je bila namenjena stoletnici rojstva Davorina Jenka, je najprej govoril ravnatelj Glasbene Matice v Ljubljani g. Karel Mahkota, ki je orisal Davorina Jenka kot skladatelja in ga označil kot enega najplodovitejših v tedanjih časih. Posebej je omenil nastanek naše budnice: »Naprej zastava slave, ki je tako navdušila vse Slovane. Neto so se izvajale Jenkove skladbe. Orkester je zaigral uverturo: Kosovo, mešani zbor je odpeel: Bože pravde, moški zbor pa: Naprej, Tiha luna jasno sijaj, Lila zelenaja je, Mojitve in Što čutiš, Srbije tužni. Jenkove skladbe je zaključila mogočna simfonija »Vračarac«, katero je odpel mešani zbor ob spremljevanju orkestra in ki je izvajalec tako učinkovit, da so jo morali pevci ponavljati. Program je zaključila himna: Hej Slovani! Proslava, kateri bi kranjsko narodno močestvo lahko posvetilo več pozornosti je izpadla ob popolnem uspehu in doprinesla dokaz češkoslovaške in jugoslovenskega bratstva in vzajemnosti. Obnem se je Kranj prav veličastno in dostojno oddolžil nesmrtnemu geniju našega rojaka, komponista Davorina Jenka, čegar stoletnico rojstva obhajamo letos.

Iz Kamnika

— Preprečena nesreča. — V Kamniku vozita dva »Slova« čisto nova avtomobila, ki ju je že davno minilo veselje do hitrega koraka. Ne zmenita se niti za bič, niti za kol. Ni čuda torej, če je potem tudi star ženski kočijaž bolj zaspane narave. Ta »Slova« konjič ob »brhaku« mekarija sta jedva ušla strušni smrti pod težkimi kolesi kamniškega vleka na križišču pri Kravcem znamenju. K sreči je strojevodja že od daleč opazil, da se voz približuje progi. Dajal je sicer signale, toda niti konj, niti mekarija se nista zmenila za to, temveč sta vztrajala pri svojem koraku. V zadnjem trenutku je strojevodja vlak ustavil in s tem preprečil nesrečo. — Konja, ki je v konjederževnem seznamu zabeležen še itak na prvem mestu, bi ne bilo toliko škoda, mekarija pa želimo še mnogo let uspešnega mekarijenja in ji svetujemo, da lako vlaka ne zaustavlja več.

— Nedostojna gosta na svatbi. — V Komendi so imeli pred kratkim svatbo, na katero sta med drugimi povabljeni prišla tudi dva obdobjena, ki sta nameravala, da bi bila hvaležna za povabilo in dobroto, katere sta pojedla in popila, pričela ob časi, ko se je vseh že prijemala sladka vinska opojnost, razgrajati in preganjati ostale goste z nožem in bokerjem. — Za junaštvo se bosta morala zagovarjati pred sodiščem.

— Izprememba voznega reda. — Narodno gledališče v Ljubljani je dalo vsem posetnikom, ki se pripeljejo ob delavniških v gledališče, 50% popusta na vseh prostorih v operi in drami. Zato je avtopodjetje »Pereginec« izpremenilo vozni red odhaja večerni avtobus iz Ljubljane ob 23.30 namesto ob 22.30. — Legitimacije za popust v gledališču se dolo v avtobusu.

— Divji lovec so že del časa gojili in lepi, toda preprečeni šport v lovskih revirih gg. Vidmarja in Gjurina. Kamniškim orožnikom se je posrečilo izslediti te prijatelje divjane in jih spraviti v zapor. So to štirje mladi fantje iz okolice Sv. Primoža, pri katerih so našli dve karabinki, s katerima so hodili na lov. Anetiranci vsi od kraja svoja dejanja priznajo. — Tako se nač ne smemo več čuditi, če gg. Gjurin in Vidmar nista nikoli nič ustrelila, ko so jim pa vse pred nosom odstrelili drugi.

Naše gledališče

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

DRAMA

Začetek ob 20.

Turek, 29. oktobra. Kralj Edip, Kameniti gost. B.

Sreda, 30. oktobra. Direktor Campa. A. Četrtak, 31. oktobra. Zaprt.

Petek, 1. novembra. Minar in njegova hči. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20.

Turek, 29. oktobra. Madame Butterfly. G. Sreda, 30. oktobra. Pepekla Angelina. Prenos po radiu. Red Sreda.

Četrtak, 31. oktobra. Mam'zelle Nitouche. Red Četrtak.

Petek, 1. novembra. Madame Butterfly. Izven. Znižane cene.

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

»Ali pa ni tak beg modrost? Spoznane neskončne ničevosti vsega tega kar je bilo, je in bo?«

»Ne tudi modrost ni. Če bi bilo, ne bi človeštvo našlo obstanka na tej krogli, ki ji pravimo zemlja. Potem ne bi bilo napredka, vedno novih dognanj in zmag. Življenje ima drugačne smisla in cilje, ker sicer ga sploh ne bi bilo. Zato je tudi boj, v katerem zmaga zdravo nad bolnim.«

»Ne vselej.«

»Izjeme so samo potrditev pravila. — Zdravi in močni padejo le takrat, kadar jih potegnejo za seboj bolni in slabši.«

In se ne bojiš, da postaneš ob meni tudi ti izjema in s tem potrditev pravila?«

»Ne. Zavedam se, da mi je prav od usode poverjena dolžnost držati te in dvigniti iz šibkega v močno.«

»Težka in nevarna dolžnost.«

»Toda sladka ob zavesti ljubezni.«

Obdudujem te.«

»A jaz te ljubim...«

»Potegnili jo je k sebi, da se je premagala uklonila in mu ovila roke okoli vratu, toda že hip nato je odskočila: — Tu se obijemava, on pa leži mrtve v Jasnici... Fej, kakšne živali smo ljudje.«

»Si ga ljubila?« jo je vprašal očitajoče.

»Ne. Sicer pa morda vendarle. Kot človeka. Bil je dober. In naposled — bil je vendarle moj mož. Četudi le po ceremoniji zakona.«

Torej ta ceremonija le ni bila tako prazna in nepomembna?« je dejal užaljeno. »Čemu se je potem risi držala? Čemu si iskala — mene?«

»Ker si znorel moje mladost. Mi oči-taš? Kdo me je preganjal kakor divjačina, dokler me ni izmučil, da sem mu utrujena padla v roke. Kdo me je naučil piti omamno vino ljubezni, da sem v tej omami pozabila na vse, tudi na dolžnosti zakona? Kdo? Ti! In če sem v tej svoji blazni omami silila za teboj kakor večša v ogenj; zakaj me nisi odgnal? Starejši si, izkušenejši, izobraženejši, zato bi bil moral ti imeti pamet, če je jaz nisem imela. Sedaj mi oči-taš...«

Ničesar ti ne očitam.

»Sedaj mi oči-taš, da sem bila njegova žena in čutim tesno vez do njega kot človeka. ki je trpel in umrl zaradi mene...«

»Dejal sem, da ti ničesar ne očitam. Bil je samo nesporazum in nerazumevanje. Moška logika je ravna in prepro-

stejša. Ne razume, da bi mogel kdo koraš, da ne ljubiti.«

»Ker misli samo na ljubezen ženske do moškega, ne tudi na ljubezen človeka do sočloveka.«

»Misli, vendar ne sme biti ta ljubezen, človeka do sočloveka« tako velika, da bi skušala žrtvovati življenje za neko človečnost ter ubiti pri tem še drugo ljubezen, ki je globlja in večja. Prav v tej nelogičnosti je vse zlo našega trikotnoja pamet.«

»Ker ne čutiš krivde in odgovornosti. Hotela sem se ločiti od živega, ne od mrtvega.«

»Jaz ne čutim v tem tako velike razlike. Ločitev od mrtvega je celo lažja. ta. Hotela si imeti mene, a obenem ostati tudi pri njem. Želela si se ločiti, sedaj pa, ko se je sam ločil, bi hotela za njim. Kako naj te razumem? Tu odpoveduje Mar res misliš, da bi bilo njegovo življenje po ločitvi še življenje?«

Ne, bilo bi žvotačenje, življenje mrliča. Ta zavest bi ti morala biti težja, kakor je zavest, da se je končalo neko za življenje nesposobno življenje.«

»To je hladna logika, toda poleg razuma je v nas še nekaj drugega, pa imenuj to čustvo ali kakorkoli.«

»In to ti brani okleniti se me sedaj, ko si končno svobodna?«

»Nikakor. To je samo boleča omotica tik po udarcu. Bodi človek! Počakaj, da bo vse to za nama in pozabljeno.«

»Storim tudi to, toda obljubiti mi moraš, da ne napraviš ničesar, kar bi ubilo najino bodočnost. Mi obljubiš?«

»Obljubim.«

»In še nekaj; ostani tu, dokler se vse ne zaključi. Ne hodi k njemu in tudi ne k pogrebu. Niti videti ga ne smeš več. Misli name in na najinega otroka. Nanj te vežejo še večje dolžnosti kakor name.«

Sida je sklonila glavo in zahtela. Vi-harji dogodkov so jo skrušili. Uvidevala je, da se mora ukloniti usodi in ji prepuštili, da jo sama vodila dalje v končno vstajenje ali pa dokončno pogubo... Večer grose je zamenjala težka, a tiha noč, v kateri je sanjal Ervin Rogan svoj prvi smrtni XXV.

Sida je šele zjutraj, po v mučni razdvojenosti prebiti noči izvedela, da leži Ervin spodaj mrtve. Ta novica je pa ni ne presenetila ne vznemirila. Sprejela jo je tako hladnokrvno, da se je sama sebi čudila. Dogodki pred Ervinovim samomordom in po njem so jo utrudili in izmučili, da so postala njena čustva že otopela. Zato ni čutila nobene bolečine in njenih oči ni orosila najmanjša solza. Zdelo se ji je vse kar nekaj daljnega in tujega, kar je z njo samo v rahli posredni zvezi. To razpoloženje jo je tako preslepilo, da je docela pozabila na Damirovo prošnjo in svojo obljubo, da ne bo stopila k mrtvemu možu.

(Se bo nadaljevalo.)

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4. 7. in 9/4 uri

DVE URI SMEHA

Stan. in Olo razdružiliva v filmu

VSE ZA DENAR

Sme! Sala! Sme!

Vstopnina 4.50, 6.50 in 1. Din.

Beleznica

KOLENDAR

Danes: Turek, 29. oktobra, katoličani: Nar-cis, Ida.

DANASJNE PRIREDITVE

Kino Matice: Vrtinec (Remous)

Kino Ideal: Vse za denar

Kino Sloga: Barkarola

Kino Union: Izgubljeni sin

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 41. Trn-koczy ded. Mestni trg 4 in Ustar, Selen-burgova ulica 7.

Iz Trbovelj

— Važna konferenca zastopnikov dobrov. organizacij: V nedeljo, 10. novembra dopoldne bo v Trbovljah važna konferenca vseh onih naših organizacij, katerih člani so se po preobratu borili za osvoboditev naših krajev na severu in za udržitve naše se-verne meje. Na tej konferenci se bo raz-pravljalo predvsem o možnosti združitve vseh teh sorodnih organizacij v enoten ve-državni polkret 4. j. v zvezo vseh teh organi-zacij, kakor tudi o potrebi ureditve grobišč številnih borec, ki so padli ob prevaru v obrambi naše severne meje. Na to konfe-rencio so povabljeni Savez vojnih dobrovol-jcev v Beogradu z organizacijami v Zagrebu in Ljubljani, Zveza Maistrovih borec v Ma-riboru, Udruga dobrovoljcev za osvobo-ditev severnih krajev (Koroške, Stajerske, Prekmurja in Medjimurja) v Zagrebu ter glavno poverništvo Legije koroških bor-cov v Ljubljani. Konferenco sklicuje glavni odbor Legije koroških borec v Trbovljah.

— Vse one narodnike, ki so se dni prejeli od našega dopisnika obvestilo, do kdaj ime-jo naročeno poravnano, prosimo, da za-ostanejo skrajno do 30. t. m. poravnajo, ker bi jim sicer uprava let ustavila. Ugotovilo se je namreč, da mnogi niti ne vedo, do ko-torega časa imajo naročeno poravnano, za-to smo takrat dotične narodnike o tem pi-sмено obvestili.

— Prvi snež, ki je v soboto pobežal vho-ve naših planin, je v nedeljo odločno pre-strešil celo največješe planince. Tako je obkrožil vsoje Marico le nekaj najpom-nejših, dočim je bila Sv. Planina v nedeljo skoraj popolnoma brez izletnikov. Mračno jesensko vreme je odvračalo izletnike od planin, pač pa so se lovi proti večeru ži-dane volje vračali iz lovskih revirjev pod planinami, kjer so imeli precej sreče.

— Ne hodite po železnici: Uprava rudni-ka ponovno opozarja, da je hola po glavni rudniški železnici strogo prepovedana. Raz-glesi o prepovedi hola po železnici se od posameznikov še vedno ne vpoštevajo, zato opozarja uprava rudnika, da bo vse prestop-ke najstrožje kaznovala, prav tako pa tudi starejši otroci, ki bi bili zasedeni pri troji na glavni železnici.

Iz Kranja

— Šahovska simulanka. V dvorani ho-tela »Jelen« se je preteklo nedeljo vršila lepo uspešna šahovska simulanka, katero je uredil pripravljatelj odbora Šahovskega kluba, ki se v Kranju baš snuje pod vo-dstvom dr. A. Megušarja. Simulanko je igral šahist Jože Sorli, kateremu se je po-stavilo nasproti 20 šahistov, ter je bila dvo-rana polna zasedena. Pred otvoritvijo je kratko spregovoril dr. Megušar, iz Ljub-jane pa je bil navzoč Berke, predsednik šahovskega kluba »Triglav«. Udeležba je bila kot rečeno prav lepa zlasti iz vrst mladine (dijaki) in se je pri nekaterih opa-zilo precejšen talent. Od 20 iger jih je Sorli 15 dobil, 4 izgubil, 1 remiziral. Prvi je igro dobil jurist Eržen Joža, za njim pa podpornik Gjurik, Pogačnik Jože in Tome Lado. Razdeljenih je bilo 6 nagrad.

Najlepšo igro je pokazal podpornik Gju-rik. Simulanka je trajala dve uri in pol. Sorli je prvo partijo dobil po preteku pol ure. Tehnično vodstvo je bilo v rokah H. Singerja. Nedeljska simulanka, še bolj pa klub, ki se ustanavlja, nam priča, da bodo kranjski šahisti vendarle našli do svoje lastne organizacije ter do smotranege dela. Šahistov manjkalo ne bo, saj je zlasti gim-nazijska mladina zelo navdušena, v osebni Sorlija pa bodo kranjski šahisti našli rutini-ranega igralca in učitelja. Na tej poti so jim uspehi zagotovljeni.

— Akcija proti prekupevalcem. Zadnji ponedeljek, ko je bil v Kranju tržni dan, je policija po nalogu banske uprave ostro nastopila proti prekupevalcem, ki že v predmestju kupujejo od kmetke živilske potrebščine, potem pa jih sami dražje, na-prej prodajajo. Odradba se glasi, da do 11. ure nihče izmed branjecev ne sme kupovati od kmetke. O visokih cenah živil in prekupevanju v Kranju bi se pa dalo še marsikaj povedati.

SPORT

— SK Javornik: SK Mengol 5:1 (2:0). Zanimiva in fair tekma je privabila na igrišče v Mengolu mnogo gledalcev. Doma-če moštvo klub dobri igri v polju ni moglo priti ševično do pravega uspeha. V najboljši oporo mu je bil izvrstni levi branilec, ki je s sigurnim startom obra-nil svoje moštvo hujšega poraza. Gostje iz Rakeka so zmago zasluženo. Omeniti je prodvsem prvorazrednega vratarja, srednjega krilca in neumorno levo krilo, ki pa je bilo v prvem polčasu premalo zaposleno. Vsi se odlikujejo v mirni, toda odločni igri.

Povabilo

— Ali ne bo tvoja žena nepriznato pre-sečena, če pridem k vam na obed? — Kaj še, pomisli mi, da ona se s-davi celo uro pripravila, predno sva se s-estnila na tem, da ta gostinca.

DNEVNE VESTI

—Kongres lekarnarjev. V nedeljo je bil v Dubrovniku kongres lekarnarjev. Njihova organizacija šteje 1.200 članov, na kongres jih je prišlo samo 100. V naši državi je 939 lekarn. Na kongresu se je naglašalo, da bi oblasti ne smele izdajati dovoljenj za odprtitev novih lekarn povsod, temveč samo tam, kjer je to potrebno. Lekarnarji bi morali biti javne in koncesije naj bi smele dobiti samo fizične osebe. V resu uiti se zahteva reforma lekarniških študij, lekarniško delo naj se poveri samo kvalificiranim osebam. Težak gmotni položaj lekarnarjev so zakrivilo tudi razne socialne ustanove, ki so dobile pravico oparjaviti lekarnarske posle, poleg tega pa industrializacija farmacije, ki gre čisto neracionalno in prinaša obšutno škodo lekarnarskemu stanu.

Vladimir Regally. Slike iz filmskih ateljev, modna poročila in skice novih modnih modelov, križank in razdelitev na grad za pravilno rešitev križank in magičnih likov zaključujejo redakcijski del. Našega valca, kateremu je priložena 35-stranska priloga s programi vseh evropskih radijskih oddajnih postaj in radijske abeceda z togo slikanico radijsko-tehničnih vprašanj. »Naš valc« je najcenejša slovenska tedenska revija. Mesečna naročnina znaša komaj 12 Din. Zahtevajte tudi vi še danes brezplačno in brezobvezno na ogled eno številko. Pišite na naslov: Radijska revija »Naš valc«, Ljubljana.

BENGALI

— Policijska zaščitna. Ljubljanska policija je prejela od splitske brzojavno obvestilo, da je zasebni uradnik Ljubljancin Janko L. izvalil na goljufiv način vložno knjižico Prve hrvaške štedionice, glaseče se na znesek 55.000 Din in pobegnil. Janko L. je rojen leta 1906. Je srednje postave, ovalnega obraza, kostanjevih, nazaj poraslih las, orlovskega nosu. Nosil je temno obleko.

Iz Ljubljane

—lj Nekoliko zidajo tudi v Rožni dolini. Vendar Rožna dolina ni več tista »obljubljena dežela« za lastnike novih hiš kakor je bila pred leti, ko so bile parcele še poceni in ko tudi kredita ni bilo tako težko dobiti. Parcel je še precej, cenne so pa že mestne, čeprav je malo interesentov. Na cesti XV so spravili zdaj pod streho enonadstropno hišo, ki jo zida neki deželan. Letos so gradili zelo malo in je to edino večja stavba.

—lj Smrt uglede Rusinje. V četrtek 24. t. m. popoldne je legla k večnemu počitku vdova ruskega divizijskega generala Olga Hvostova. Dobri ljudje so ji položili na grob več vencev in šopkov, med njimi je bil najlepši venec uslužbenec pošte direkcije, stanovskih tovarišev pokojne Rusinje, ki je služila na naši poštni direkciji 10 let ter uživala splošno simpatijo. Na zadnji poti jo je spremlilo poleg uslužbenecv pošte direkcije tudi mnogo ruskih emigrantov, ki so ji tudi položili na grob lep venec. Pokojna je bila članica ruske kolonije ter soproga enega najuglednejših ruskih generalov, udeleženca in junaka starih vojn, kitajske, japonske, svetovne in državljanske. Njen mož je nosil visoko odlikovanja, med njimi tudi red sv. Save II. stopnje. Njeni prijatelji in čestilci njenega moža so pa pogrešali venec tukajšnje ruske kolonije.

KINO UNION
TELEFON ST. 22-21
Danes nepreklicno zadnjič!
NE ZAMUDITE!
LUIS TRENNER
v veličastnem planinskem domovinskem filmu
Izgubljeni sin
Planine, sneg, zima, Amerika, vrnitev.
Samo še danes ob 16, 19.15 in 21.15
Predpredaja vstopnic od 11 — 12.30
in od 15. ure dalje.

—lj »Legionarje« Govekarjevo ljudsko igro s petjem ponove v Sentjakobskem gledališču zadnjič v nedeljo 3. novembra ob 20.15 uri. Igra je dosegla pri vseh predstavah lep uspeh in so se obiskovalci nasmajali dogodivščinam krojača Ježa. Pri predstavi sodeluje ves ansambel odra. Predpredaja vstopnic v nedeljo od 10—12 in od 15—17 ure ter 1 uro pred predstavo. Cenje no občinstvo opozarjamo na fotografske posnetke, ki so razstavljeni v izložbah ljubljanskih trgovin.

—lj Ne pozabite, da predvaja ZKD v četrtek znameniti film »Atlantika«, ki nam pokaže katastrofo ladje »Titanic«. Vstopnina 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din. Predstave ob 14.

—lj Sestanek vseh hišnih posestnikov v Sentpeterskem okraju. Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani bo priredilo nadaljnji sestanek posestnikov novih in starih hiš v sredo, dne 30. oktobra t. l. ob 8. uri zvečer v salonu restavracije g. Ign. Banko, na Smartinski cesti. Na sestanku bo predaval predsednik Prelih Ivan o napravi davčnih prijav za zgradarino ter o raznih drugih davčnih in stanovskih zadevah. Vabljeni so vsi posestniki iz tega mestnega okraja.

—lj Na koncertu slovenske moderne glasbe, ki se vrši v okviru intimnih koncertov Glasbene Matice so zastopani naslednji avtorji: France Šturm, Slavko Osterc, dr. Švara in Bogomir Leskovic. Spored obelega samospeve s spremljevalcem klavirja, klavirske skladbe, skladbe za violino in klavir ter čelo in klavir. Koncert slovenske moderne glasbe bo v ponedeljek, dne 4. novembra t. l. ob 20. uri v Hubadovi dvorani.

KINO UNION
tel. 22 — 21
Jutri! Jutri!
Devica orleanska
veličastna podoba zgodovinske tragike in veličine

—lj Lastnika čolnov naj se javita. Po zadnjem deževju močno narašča Ljubljana in Gruberjev prekop sta odrgala več čolnov. Dva so ujeli Mošani in sicer prvega ključavničar Alojzij Kette, stanujoč Zaloška cesta 94, drugega pa pošestnika Anton Černe, stanujoč Zaloška cesta 61. Prvi čoln, ki ga je odrgalo 22. oktobra, je svetlosivo pleskan, na obeh koncih prekrit in dobro ohranjen, drugi, ki je priplaval 24. oktobra pa majhen, za dve osebi, modro pleskan. Lastnika naj se javita!

—Koliko ste stari, gospodična?
—Devetindvajset let.
—In koliko mesecev?
—Dvanajst.

Iz Maribora

—Opozorilo obiskovalcem pokopališča! Avtobusni promet mestnih podjetij opozarja občinstvo na sledeče: posebni avtobusi za obisk pokopališča na Podbrezju bodo v prometu: v četrtek, dne 31. oktobra od 10. ure dalje, v petek, dne 1. novembra od 8. ure dalje, v soboto, dne 2. novembra od 14. ure dalje in v nedeljo, dne 3. novembra od 10. ure dalje. Na dan Vseh svetnikov bo predprijazna vožnja lastnikov na Glavnem trgu. V svrhu lažjega odvijanja prometa se občinstvo naproša, da se strogo drži navodil službovalca avtobusnega prometa. Istočasno se opozarja, da se 1. novembra popoldne enako kot vsako leto ne vrši promet na proga Limbuš, Ruše, Pesnica in Sv. Peter.

—Mariborski obrtniki so zborovali. V nedeljo popoldne se je vršilo v Mariboru veliko obrtniško zborovanje okrožnega odbora obrtniškega združenja, ki sta se ga poleg mnogih udeležila tudi zastopnik zbornice za TOI g. Jakob Zadravec in obrtni referent mariborske mestne občine g. dr. Senkovič, vodil pa je zborovanje predsednik g. Franjo Bureš. Za obrtnike zanimivo in važno je bilo poročilo zbornice.

BENGALI

nega zastopnika, izčrpan pa je bilo poročilo okrožnega tajnika g. Julca Novaka. Med udeleženci so bili tudi zastopniki obrtniškega združenja, Murske Sobote, Ptuj in drugod ter je zborovanje pokazalo, da je obrtništvo v svojih stanovskih vprašanjih vedno solidarno.

—Napol ubitega konja vozili skozi mesto. Mnogim pasantom se je včeraj v popoldanski uri mudil v začetku Smetanove ulice in dalje po Orožnici mučen prizor. Nekaj voznik je vozil na vozu konja, ki mu je bila noga v kolenu odsekana in o katerem je voznik po vsej priliki mislil, da je mrtev. Konj je bil očividno napol ubit, kajti ljudje so videli, kako se žival muči in počinja. Bili so to razburljivi prizori, ko je konj z odsekano nogo v smrtni borbi suval okoli sebe. To je pač skrajna povzročila mesarja, ki je napol mrtvega konja naložil na voz in ga peljal ekvizičarju. I. so to videli, so se upravičeno zgražali.

—Gledališke novice. V nedeljo zvečer bo premiera »Beneške noči«, in s tem odprta glasbene sezone. Redija je v rokah bivšega ljubljanskega člana ljubljanskega in mariborskega gledališča Josipa Povheta, ki je z režijo to krasno opereto stlačil uspeh tudi v Ljubljani. — Peter Malec študira istočasno z opereto Rostandovo efektivno igro »Veste«. — G. Emil Kralj, ki je že dolgo vrsto let eden naj-

vidnejših stebrov ljubljanske drame, nastopi v četrtek kot gost v naslovni uloži svetohlinca Tartuffa.

—Marilec svojega tasta. Umora 73-letnega posestnika Franca Korošca iz Petrovcev osumljeni Aleksander Perš je zletel iz Drave potegnjenega starčka. Pohlep po 20 tisočakah, ki jih je imel Korošec v žepu, ko je bil v Mariboru po opravkih, je premamili zeta, da se je spozabil nad lastnim tatom. Včeraj so ga orožniki izročili sodišču. Po preiskavi bo tukajšnje državno tožilstvo proti Peršu dvignilo obtožbo zaradi roparskega umora.

—Vesti iz bolnice. V mariborsko bolnico so včeraj pripeljali 53-letno zasebno colvino Krojsovo iz Ribniškega sela, ki ji je neki pijani možki vrgel v prepriro skodelico vrelega mleka v obraz. Dobila je opekline po obrazu in prsih. Drugi ponesrečenec je 45-letni viničar Ivan Damis iz Pesnice, ki ga je pobesneli bik pri krmiljenju napadel in mu zlomil več reber ter mu z rokami poškodoval glavo. V bolnici se zdravi tudi 31-letni ključavničarski pomočnik Maks Kristl. Imenovani je na Koroški cesti stopil na jabolčni ovrhek ter padel. Pri tem si je zlomil desno nogo pod kolonom.

Iz Celja

—c Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico bo v torek 5. novembra od 8. do 12. v osvetlovalnici Zdrženja trgovev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

—c Umrl je v ponedeljek v celjski bolnici 40 letni delavec Franc Trampuš z Imenjske gorice pri Podčetrniku.

BENGALI

—c Oskrbovane planinske postojanke. Poslednjič v tej sezoni bo oskrbovan Frischaufer dom na Okrešlju v soboto 2. in nedeljo 3. novembra. Nakar se preko zime zatvori: tudi na praznik Vseh svetih bo dom zaprt. Kočnikov dom na Korošici je že zaprt. Piskernikovo zavetišče v Logarski dolini je stalno oskrbovano. Jesenski izlet v Logarsko dolino nudi mnogo užitka. Posebno krasen je pogled na zasnežene gorske velikane. Golji je pobelil prvi sneg, ki naznanja skorajšnji začetek smuške dobe. Moziška koča je pripravljena za sprejem smučarjev. Celjska koča vabi jesenske izletnike.

—c Propagandni crosscountry tek za prvenstvo mesta Celja in prehodni pokal SK Jugoslavije v Celju ter propagandni crosscountry tek za juniorje letnikov 1916, 1917, 1918 in 1919 bo v nedeljo 3. novembra popoldne v Celju. Start bo na Glaziji. Proga za prvenstveni tek bo dolga 7½ km, za juniorski tek pa 2 km.

ELITNI KINO MATICA

Tel. 21—24
Danes ob 4., 7¼ in 9¼ uri
PREMIERA
največjega francoskega vefilma
VRTINEC
(REMOUS)
Film o človeku, ki je postal valed nesreče onespobilen za zakon
BOGATO DOPOLNILO.

—c Davčni odbor za odmero pridobnine za Celje in okolico bo zasadal 7., 8., 9., 14., 16., 20. in 23. novembra pri davčni upravi v Celju.

—c Napad s kolom. V Vrečkovi gostilni v Škofji vasi je Konrad Vrečko v prepriro udaril 26 letnega hlapca Pongrača Gominška s kolom po glavi in ga hudo poškodoval. Gominšek se zdravi v celjski bolnici.

—c V celjski bolnici je umrl v petek štiriletni rudarjev sinček Franc Kreže od Sv. Krstofa nad Laškimi.

—c Nedelja brez nogometa. Po dolgem času ni bilo v nedeljo v Celju nobene nogometne tekme.

Iz Ptujja

—Novi člani sreskega cestnega odbora v Ptujju. Kr. banska uprava je razrešila službe dosedanje članice cestnega odbora v Ptujju ter na njih mesto imenovala sledeče odbornike: Štamberger Janko, posestnik Središče ob Dravi kot I. načelnika, vega namestnika, Vrščič Ivan, posestnik in predsednik občine Markovci kot II. načelnika, namestnik, Bratušek Franc, dekan Svetinje, Breznik Jože, posestnik v Kogu, Budigam Ivan, posestnik in poštar Turški vrh, Caf Alojzij, posestnik in predsednik občine Koračice, Irgolič Fric, posestnik in obrtnik Sodinci, Kaučič Jakob, posestnik in trgovec Juršinci, Lah Simon, posestnik in predsednik občine Cirkovci, Leskovar Leopold, posestnik Breg ob Majšperku, Munda Martin, poslovodja za druge Ormož, Prelog Franc, posestnik Zagorjci, Razbormir Ivan, župnik pri Sv. Urbanu, Škamlec Ognjeslav, dekan Sv. Andraž v Hal. Vilenik Anton, posestnik in gostilničar Mezgovci, Zupančič Franc, posestnik Slovenja vas in Bedenčič Andraž, posestnik Obrež pri Središču. Načelnik cestnega odbora pa ostane še nadalje sedanji predsednik mestne občine Jerše La, dišlav.

Kupujte domače blago!

MALI OGLASI

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

IZPOSODJAMO

Gramofone po Din 5.— Plošče po Din 1.— laevno

elektrotor
PASAZA NEBOTIČNIH

IUBERTUS

moški in damski nepremočljiv, 250 Din, otroški s kapuco 145 Din, trenčkot impregniran samo 420 Din, pumparice od Din 48.— naprej dobite pri Preskerju, Sv. Petra c. št. 14 74

JABOLKA štajerska, zimska, velika izbira v skladišču Medvedova 7. Kupim ročni vozček. 3061

POUK

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

POSTREZNICO sprejme za dopolnanske ure Kušar, Miklošičeva c. 13/III. 3063

PRODAM

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

VEC KLOPI. nočne omarice, štedilnik, železno peč, pohištvo, nekaj obleke prodam na Domobranski cesti 15/I. 3065

Insertirajte

V
»SLOV. NARODU«

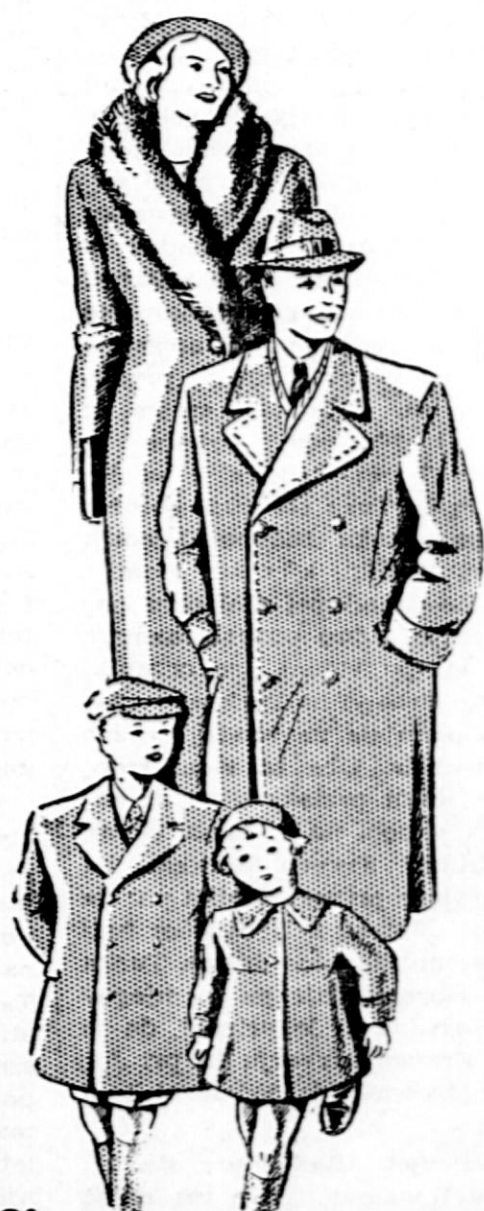
Narodna tiskarna LJUBLJANA

KNAFLJEVA
5
IZVRŠUJE VSA
TISKARSKA
DELA
TER SE
PRIPOROČA

Makulturni papir

proda
»prava «Slovenskega Naroda».
Ljubljana, Knafljeva ulica štov. 5

ZA VSE SVETE!



Za mamico:

Damski sport double plašč . . . Din 390.— do 490.—
Damski zimski plašč . . . Din 590.— do 1090.—
Nepremočljivi hubertus . . . Din 320.—

Za očko:

Obleke za delovne dni . . . Din 170.— do 240.—
Boljše obleke . . . Din 290.— do 390.—
Kangarn obleke . . . Din 490.— do 690.—
Hlače . . . Din 75.— do 160.—
Ragani . . . Din 320.— do 790.—
Paletaji . . . Din 590.—
Nepremočljivi hubertus . . . Din 320.—
Sportne čepice . . . Din 12.— do 20.—

Za deklice:

Sekica obleke . . . Din 90.— do 130.—
Sportni plašči . . . Din 190.— do 290.—
Nepremočljivi hubertus . . . Din 260.—

Za dečke:

Otroške obleke . . . Din 60.— do 160.—
Dečje obleke . . . Din 160.— do 240.—
Dečji ragani . . . Din 170.— do 290.—
Boy plašči . . . Din 240.— do 320.—
Pump hlače . . . Din 45.— do 60.—
Sportne čepice . . . Din 10.— do 14.—
Nepremočljivi hubertusi . . . Din 160.— do 220.—

POLEG TEGA BOGATA IZBERA RAZNIH OBLEK, CENENE IN DOBRE KVALITETE.

POSETITE NAS! RIVAR OBLEKE

Skrivnostna Indija v filmu

V Elitnem kinu Matici bomo videli od četrtega krasen film „Bengali“

Ljubljana, 29. oktobra. Indija je še vedno skrivnostna dežela pravljic, romantike, ljubezni in kovarstva. 300.000.000 prebivalcev šteje, vlada jim pa peščica Angležev. Toda ta skrivnostna de-



BENGALI

žela se je začela prebujati počasi sicer, toda položaj postaja vedno resnejši. Angličani so v skrbeh, kaj to, če se Indija prebudi. Nobeno orožje bi tu ne pomagalo, Angleži pa tudi ne vladajo samo z orožjem, temveč mnogo bolj z diplomacijo, z intrigami in izigravanjem enega proti drugemu. Tako spretno zadržujejo in poliskajo nazaj valove, ki bi mogli napraviti iz romantične in skrivnostne Indije krvavo bojišče. V Indiji imajo Angleži svoje najboljšje čete, med njimi slove zlasti bengalski konjeniki, spominjajoči močno na kazake stare Rusije. Najtežje naloge poverijo Angleži vedno njim. To je mrtva straža na severozahodni meji, bengalski konjeniki so čuvvarji zloglasnega Khyber - klance. Drugod se samo govori o vojni, ti konjeniki so pa neprestano na bojišču. Vojna, ki jo vodi jo z upornimi plemeni, ne obstoja samo v oboroženih spopadih.

Čarobni dvorci maharadž in khanov so čisto zibelka zahrbtnih zarot in splet. Nikoli ne veš, kaj se skriva za prijaznim nasmehom in kaj bo sledilo čarobni orientalski svečanosti ter razburljivemu lovu na divje prašiče. Več filmov poznamo že, ki nam prikazujejo Indijo in njeno romantiko, njeno skrivnostno življenje in snovne ljudi, ki o njih nikoli ne veš, kaj mislijo in kakšne naklepe kujejo. Krasni so ti filmi, kakor je krasna zemlja, kjer so bili izdelani. Med njimi pa kraljuje film „Bengali“, verna slika Indije z vsemi njenimi strahotami in lepotami. Kaže nam veliko in bogato deželo, kjer utegne vsak čas izbruhniti požar, ki bi potegnil v krvavo vrtnice ves svet. Film „Bengali“, remek delo v Elitnem kinu Matici. Kratko trka dalje v Elitnem kinu Matici. Kratko vsebino filma, ki je šla njegova slava po vsem svetu, priobčimo tu:

Urbanč in tovariši pred sodiščem

Danes se je pričela v Novem mestu obravnava proti nevarnemu zločincu Urbanču in njegovima pajdašema

Novo mesto, 29. oktobra.

Pred okrožnim sodiščem v Novem mestu se je davi pričela razprava proti zločincem, glasnemu poklicnemu tat, 29 letnemu Josipu Urbanču iz Mrtvice in njegovima tovarišema, 32 letnemu kovaču Gabrijelu Badovincu iz Luž ter 33 letnemu tesarju Francu Turku iz Organih sel.

Josip Urbanč je 2. januarja pobegnil iz zaporov okrožnega sodišča v Novem mestu in se je več mesecev klatil po okolici Novega mesta. 15. junija so ga pa ujeli v ciganskem taborišču v Jablani pri Mirni, kjer je dočiganov kupoval puško. Ko je bil zopet na svobodi je 17. marca vplnil v mizarstvo delavnico Alojza Maceleta v Vavbi vasi pri Semeču in mu ukradel kolo, obročnica ga pa tudi dolži, da je že na sosednjega dne vplnil tudi pri posestniku Jakobu Plutu v Vrtačah pri Semeču in mu ukradel za 790 Din raznih stvari. Takrat ga je zasledoval posestnikov sin Jože, vendar mu je begunec z nožem v roki grozil, češ da bo prej mrtve, preden ga dohiti. Kazal mu je tudi denarnico, ki jo je ukradel pri Plutovih. Urbanč je sprva ta vsem tajil, naposled ga je pa deloma priznal. On in Turk sta tudi obtožena, da vploma pri posestniku Jakobu Golobiču na Gradniku pri Metliki, kjer sta vplnila 15 aprila, Turk je bil pri Golobiču po preje na dlu in je dobro poznal razmere v hiši. Nekaj dni po vplomu so orožniki ugotovili, da sta Urbanč in Turk v Svržah, kjer pri Metliki ponujala na prodaj razno obleko, last Golobiča. Oba ta vploma trdno vrata tajita. V teku preiskave so ugotovili, da je Turk v noči na 1. maja vplnil tudi pri posestniku Francu Mrvarju na Trški gori, kar sicer prizna, zanika pa, da bi bil v isti noči skupaj z Urbančem tudi vplnil v zaklenjeno zidnico Josipa Turka na Trški gori. Obremenjuje pa ga njegov lastni tovariš Urbanč, ki je priznal, da je res vplnil pri Francu Mrvarju in pri Josipu Turku, a obakrat je sodeloval tudi France Turk.

Urbanč in Gabrijel Badovinc sta 17. maja vplnila v Rosalnici, dve uri daleč

od Luž, pri Bari Zlogarjevi, kjer se je spravil Urbanč nad klobase, Badovinc pa je breskal po omarah. Zunaj sta si razdelila plen. Urbanč je bil Badovincu klob, base, Badovinc pa njemu 500 Din. Naslednjega dne je bil Urbanč v neki gostilni, kjer so govorili o vplomu in pri tej priliki je zvedel, da so tatovi odnesli 4000 Din denarja in zlato uro z verižico. Urbanč je prijel Badovince, ki mu je res izročil dva tisočaka. Prav takrat, ko sta se prepirala, so prišli orožniki k Badovincovi hiši. Urbanč je naglo izpraznil žepa, vrgetel proč nahrbtnik in tudi oboja tisočaka ter pobegnil. Skril se je tako spretno v pšeno polje, da ga niso mogli najti. Pozneje je poslal Urbanč svojega brata Josipa k Badovincu z naročilom, naj mu izroči dva tisočaka, ki pripadata njemu. Badovinc se izgovarja, da ni sodeloval pri vplomu.

11. junija je imel Urbanč srečen dan. Vplnil je pri posestniku Janezu Kosovanu v Jelšah pri Leskovcu in mu odnesel 14.000 Din. Še iste noči se je Urbanč peljal na vozu posestnika Mihe Strleca na sojem v Skočjan. Ponoči so orožniki voz slučajno ustavili. Urbanč je pa naglo skočil z njega in pobegnil v gozd. Na vozu so našli orožniki dve karabinki in 7105 Din srebrnega denarja, last Kosovana, kateremu so ga vrnili. Urbanč pravi, da je del denarja porabil, 3100 Din je pa skril pod hrast v Krakovem gozdu. Tega denarja pa tam niso našli in je verjetno, da ga je skril drugje.

Kako nevaren in zahrbtni zločinec je Urbanč, pa dokazuje tudi dejstvo, da se je večkrat dejansko upel orožnikom. 29. januarja sta orožnika Simon Jerala in Simon Blagotinšek pri Retelju v Mrtvicah našli na Urbanču in ga hotela aretirati. Ta je pa naglo pobegnil in s karabinko streljal na oboja orožnika. Oddal je osem strel, k sreči pa orožniki niti ranili in pod okriljem noči je lahko pobegnil. 4. maja so orožniki iz Krške vasi zopet našli na Urbanču. Ta se pa ni zmenil za njihov poziv »stoj«, temveč je začel be-

žati ter med begom streljal na oboja orožnika. Zato so tudi sumili, da je morda Urbanč ustrelil orožniškega narednika Franca Vrička in kaplarja Franca Štefanciča, a so pozneje ugotovili, da je bil to Omerza. Obtožnica očita Urbanču tudi,

da je hotel iz kaznilnice v Begunjah osvoboditi kaznenko Marijo Dajmanovo, ki je bila obsojena zaradi tatvine na 6 let ro. biže. Res so neznani storilci v noči na 26. maja hoteli napasti žensko kaznilnico v Begunjah, pa se jim je naklep izjalovil.

Razgovor s pisateljem Tretjakovim

Kakšna pota hodi literatura novega človeka v Sovjetski Rusiji

Sovjetski pisatelj S. M. Tretjakov se je mudil z delegacijo sovjetskih vininarjev in pisateljev na Češkoslovaškem. Rojen je bil leta 1882, študiral je na moskovski univerzi pravo in leta 1925 je napravil izpizle. Literarno se je začel udejstvovati kot futurist in spadal je k skupini Majakovskega. Po revoluciji je bil profesor ruščine na kitajski univerzi v Peking. Pozneje je začel pisati v prozi in večkrat se je oglašal v sovjetskih listih. Poleg romanov in gledaliških iger, izmed katerih je dosegla največji uspeh igra »Tuli, Kitajski« piše v glavnem reportaže in esejistiko nove vrste. Tretjakov je zelo tipičen pojav inteligenta in literata, službečega komunizmu in njegovi državi izgradnji. V Pragi so mu postavili nekaj vprašanj, nanašajočih se strogo na literaturo in umetnost.

— Kaj smatrate za temeljno linijo sedanjega sovjetskega literata?

Temelj tvorte postaja zdaj živ človek in njegova zveza z daljnimi gesli. Prej, v prvi petletki, posebno v njenem začetku, je igrala glavno vlogo gradnja. V tako zvanem »proizvodnem« romanu ali povesti je bil človek eden izmed neznanih sestavnih delov kraj same stavbe materiala, energije itd. Zdaj imamo novo etapo na tej poti. Stalin jo je nam formuliral na splošno tako, da je najdragocenejši kapital človek. Iz tega jasno izvira tudi naziranje, da se dela vse za človeka in v človekovo korist. Zlasti dobro se vidi ta izprememba na reportažni in esejistični literaturi, ki ne podaja več samo gole zgodovine gradnje, temveč življenje človeka in njegov prepoved pri izgradnji nove družbe.

— Ali imate kljub vsemu nove stikalne točke s starejšo, predrevolucionarno literaturo?

Prej so bili ti stiki precej slabi v reportažni literaturi, močnejši pa v belistični. Zdaj preživljamo etapo temeljitega proučevanja starejšega literata in umetnosti. Ruski pisatelj naravnost študira klasične, liče pri njih oporo. Stendhal, Balzac in Lev Nikolajevič Tolstoj so taki primeri. Lahko bi rekli, da imamo dve liniji sodobne proze: ena izhaja iz Puškina, druga od Gogolja. Prva je nedvomno aktivnejša, prozornjša, druga subjektivnejša in avtor ima v nji mnogo večjo vlogo. Puškin pa ni popularen samo med pisatelji, temveč tudi med najširšim občinstvom. Za primer hočem navesti dečka, ki je čitil v Kislovodstvu čevlje, v prostem času je pa na glas čitil Puškinove pravljice.

— Kako se oblikuje novi ruski popisni genre, izvirajoč iz neposrednega stika z življenjem?

Od začetka je bil čisti popis, toda neprestano naraščajoči tema človeka sili posvečati mu vedno več prostora in sujeta. Moramo tudi pustiti na stran malenkosti, podrobnosti in iskati tipične stvari, to, kar daje reportaži dramatičnost. Največja stvar te vrste je morda Kara - Bugaz, Poustavskega, kjer gre v bistvu za solno industrijo, kjer po dolgem času zopet najdemo liko in celo lirski popis krajine.

— Kaj zahteva od pisatelja novi sovjetski čitatelj?

Čitatelj hoče v prvi vrsti, da bi bila podana njegova problematika, rast človeka pri ustvarjanju novega življenja. Prej je čitatelja zanimal bogat popisni material, ki ga je našel v knjigi in ki mu je mogel razširiti njegovo znanje in obzorje, zdaj se pa obrača njegov pogled bolj na notranje življenje vodilnega tipa, v katerem išče sebe. S tem si lahko pojasnimo ogromen uspeh Solohovove »Razvane zemlje« in tudi spor in debate, ki so se razvile med mladino okrog Ehrenburgove knjige »Brez oddiha«.

— Kakšni so vaši osetni najbližji literarni naštiri?

Držim se krepko esejistične smeri, čeprav tudi na lastni tvorbi opazam razvoj in izpremembo genra. Opisal sem življenje kolhozov, toda že v začetku tega dela sem opazil, da pisatelj ne sme biti samo opazovalec, temveč mora biti udeleženec, celo odgovorni udeleženec. Delam po metodi operativne skice, torej aktivne literature. V kratkem izide moja knjiga o inozemskih profitažističnih činiteljih umetnosti, ki se bo imenovala »Ljudje z enega ognjišča«. Zdal delam na velikem življenjskega pilota

I. Mihejeva, ki je našel smrt pri katastrofi letala »Maksim Gorki«. To je težko določiti, ker je bilo njegovo življenje običajno in ni imelo romantičnih dogodkov.

— Videli ste vsaj površno našo umetnost; kaj more po vašem mnenju na njo zanimati sovjetskega državljanca?

Marsikaj. Navesti hočem samo primere. Nedvomno imate visoko razvito arhitekturo tako staro kakor tudi novo. Preenetljivo me je, kako znate adaptirati in kako ne pretiravate z utilitarizmom. Videl sem preurejeno magistratno poslopje v Brnu in občudoval sem ga. Drugo, kar bi rad omenil, je vaša bogata narodna umetnost. Za narodno umetnost se zdaj zelo zanimamo. Narodi Sovjetske Rusije imajo zdaj možnost ustvariti svojo narodno in ljudsko umetnost, ki more biti edina temelj naše umetnosti vohče. Mislim, da velja isto tudi za druge narode.

Vesela svatba

Poroka infanta dona Juana princa Asturškega s princeso Marijo Mercedes Bourbonso, ki se je vršila v baziliki Ma-

ried 40 leti italijanski kralj in kraljica, je bila vesela svatba. Najprej se je prijetil med obredi incident, ki je vzbudil splošno veselost. Ceremonijel španske maše »Abelacion« zahteva, da mora biti položen med čitanjem evangelija čez roka poročenec bel pajčolan kot simbol za, človeške zveze. Tako se je zgodilo, da je imel španski prestonaslednik za hip ovito kraljice Kristine kakor stara dama. Vsi so se začeli mazati, tako je bil ženin smeh, šen s pajčolanom na glavi, a princesin drug infanz Alfonzo Bourbonso se je kar za trebut držal od smeha. Tudi dvorne dame so se komaj premagovale, da niso počile v smeh.



K sreči je ženin mirno stal in vse se je zopet pomirilo, ko se je duhovnik vrnil, da bi položil pajčolan mladima poročenca, ma na roke. Proti koncu poročnih obredov je pa nastal nov incident, v hipu, ko se je pomikal svetovski sprevid v zakristijo, se je kratkovidni infanz Ludvik Bavarski spodsknil ob stopnico in padel na per, zjelo preprogo kakor je dolg in širok. Svatje zadržali so misli, da se je onesve, stila nevesta. Ko so pa zvedeli, da je padel deluhlasti Ludvik Bavarski, so se od srca nasmejali in tako so se zaključili poročni obredi s splošno veselostjo.

Z raketo v jonosfero

Pred leti se je mnogo pralo in govorilo o raketnih motorjih, o voznjah in celo o poletih v medvezdno prostranstvo. Razumni ljudje so se vpraševali, kdo neki bi se hotel napotiti v svetlobo in kakšen pomen bi imel tak polet zanj in za žalujoče ostale, ko bi ga niti na zadnji poti ne mogli spremiti. Nesameti ljudje so pa sanjali o življenju na drugih planetih. Malo je izumov, okrog katerih bi se pletlo toliko fantazije kakor okrog raketnega motorja. Zato tudi ni čuda, da se ameriški učenjak, profesor fizike na Clarkovi univerzi, R. Goddard skrivaj še vedno peča z vprašanjem raketne konstrukcije. Da gre za resne poskuse, priča že Goddardova ime samo in tudi to, da finančna poskuse že več let Guggenheimova ustanova, eden največjih ameriških fondov za znanstvena in umetnostna raziskavanja.

Eden izmed predstavnikov ustanove je posetil v začetku oktobra fizika Goddarda in spregledal ga je letalec polkovnik Lindbergh. Prepričala sta se, da se Goddard posrečilo najti odgovor na dvoje temeljnih vprašanj. Na eni strani je izdelal zanesljiv raketni motor, ki ga gonita gazelin in tekoči kisik, na drugi strani je pa stabiliziral girokopsko metodo rakete tako, da leti navpično navzgor. Goddardova raketa leti s hitrostjo 1120 km na uro. Zdal dela učenjak na tem, da bi mogel na raketo prilepiti avtomatične zapisovalne naprave. Potem bi lahko poslal raketo v jonosfero ter dobil meteorološke, astronomske magnetne in druge podatke iz zračnih višin, kamor ni prešel noben balon, kaj šele človek.

Iz Slovenjgradca

— Kolesarska nezgoda. Pred kratkim se je peljal s kolesom g. Prijatelj iz St. Janja pri Dravogradu proti Slovenjgradcu. Na kolo je vzel tudi 7-letnega posestnikovega sina Zajamka Andreja. Zaradi dežja je bila cesta spolzka. Nanključje je hotelo, da sta oba zletela s kolesa in padla v jarek. Ponesrečeni otrok je dobil poškodbe po vsem telesu, zato je moral iskati zdravniške pomoči v tujakšnji bolnici.

— Odprta noč in dan so groba vrata. Pred kratkim je umrl nenadno smrti Koprničar Iven iz Trobelj pri Slovenjgradcu. Zaprta noč pot neposredno otrok v tujakšnji bolnici so umrli Herman Marlin, posestnikova žena iz Starega brga pri Slovenjgradcu stara 50 let, Jovanka Anton, star 70 let, dninar iz Vuhreda, Klančnik Peter iz Starega brga, Hartman Carl delavce, star 30 let iz Vuhreda, za četrto je umrl Domet Františka, 2-letna hči delavce iz Naverskega vrha pri Guštanju. Naj v miru počivajo, preostali naši sožalje.

— Obračun srečnega cestnega odhoda izkazuje 106.428 Din prebitke. Dohodkov izkazuje za 1. 1934/35 Din 786.646 izdatkov in Din 838.069 dohodkov. Prebitak se bo porabil za naslednje leto.

— Ledenjača ribolova za potok Sečnico bo v nedeljo 3. novembra v tujakšnji narodni šoli ob 10 uri dop. Ribolov se bo odvil za dolo 6 let. Interesenti se vjdno vabijo.

Radioprogram

Sreda, 30. oktobra.
22.00: Z ruskih poljan (plošče); 12.45: Vremenska napoved, poročila; 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: Reprodukcijski koncert havaljskih kitar; 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaj; 18.00: Otroška ura: Novo doživetje lutke Storka (člani radijske dramske družine); 18.20: Mavca in otroci (gdi. Marica Komarova); 18.30: Pogovor s poslancimi; 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: Nacionalna ura; 20.00: Prenos ljubljanskega opernega gledališča, v 4. odmoru: Glasbeno predavanje (Vilko - Ukmar), v III. odmoru: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda.

Četrtek, 31. oktobra.
12.00: Reprodukcijski koncert palestine glasbe; 12.45: Vremenska napoved, poročila; 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: Za kratek čas in dobro voljo (Radijski orkester); 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaj; 18.00: Samospevi sodne Tine Novakove; 18.40: Slovenski glasbeni skladatelj (dr. Rudolf Kolarik); 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: Nacionalna ura; 20.00: Predavanje o stedenji (dr. Vladimir Murko); 20.30: Prenos iz Beograda: Koncert, izvajan od članov narodnega gledališča iz Beograda; 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda; 22.15: Koncert radijskega orkestra.

V šoli
Učitelj: Da te le sram ni hoditi v šolo v tako umazanih čevlji.
Učenec: To so čevlji mojega brata.

Lion Feuchtwanger:

67

Žid Süs

Roman

Z neumorno vneto je izpolnjeval knezoškof s svojima svetovalcema vse naklepe. Neprestano so ščuvali vojvodo in Remchingena. Javno in tajno so se posvetovali z Weissenseem in raznimi redovniškimi duhovniki, ki so se bili proti vsej ustavi vgnedili v Weillu in po vsej vojvodini, čeprav je ljudstvo skrivaj zabavljalo in se jezilo na nje. Knezoškof je zapustil vojvodino zelo zadovoljen, saj je odnašal bogato zadostanje za Stettenfels, storil je bil velik korak k izpolnitvi svojih naklepov in položil temelje za še drznejše načrte. Grajska kapela v Ludwigsburgu je bila zdaj prirejena za katoliške službe božje redovnice, so kar oficijelno vabili v deželo. Katoliški vojaški duhovniki so javno maševali in krstili. Dalje je bil do najmanjše podrobnosti sestavljen katoliški vojaški red ter pripravljena redno duhovita in zavita pravniška razlaga nekaterih paragrafov ustave, ki je spravljala v dvom vse parlamentarne

svoboslojce. Slednjič je bil pripravil proglas o enakopravnosti katoliške in evangelske vere. Tako enakopravnost je privedla v Pfalz pred tridesetimi leti do tega, da je bil protestantizem popolnoma zatrt.

V gladki, elegantni latinščini in s pobožno radostjo je tajni svetnik Fichtel sporočil Remchingenovemu bratu, komorniku na papeškem dvoru v Rimu, kaj vse je bilo doseženo ob posetu knezoškofa v Stuttgartu. Potem je omenil vojvodovo bolezen, ki je dala pobudo za to pot, in zaključil z besedami: Vidiš torej, visokopoštovani gospod in brat, da rabi božja previdnost čisto posebno sredstva, da podpira edino pravo cerkev in širi našo vero.

8.

Süsus je bil potr in elabe volje. Pogajanja o njegovem plemiškem naslovu so bila težavnejša in zavlekla so se bolj kakor je pričakoval. Madame de Castro je ostala hladna in Süsus ni mogel pripraviti prebrisane, preračunljive žene do tega, da bi se odločila.

Tudi knezoškofovi naklepi so mu šli na živce. Videl je čisto dobro, da se mu ni posrečilo pridobiti zaupanja Njegovne Eminence in da si niso želeli nje-

gove udeležbe pri sijajnem načrtu, ki naj bi bil stebel švabske politike v prihodnjem stoletju. Süsus tudi ni bil na tem polju tako izurjen in izkušen kakor drugod. V cerkvene zadeve se ni rad vmešaval. Vprašanja, ki so jih smatrali drugi za tako važna, so se mu zdeli malenkostna in nedostojna odraslih ljudi. Njegov bistri, praktični razum je zelo jasno spoznal, da se skrivajo za vsem tem čisto opredeljeni cilji, odstranitev ustave in parlamenta, vojvodova vojaška samovlada. Ni pa razumel, zakaj so se omejevali celo dobro poučeni politiki s takim strahom samo na prevdina in posredna namigavanja. Njegova lastna sredstva in pota so bila mnogo bolj odkrita, hitrejša in neposrednejša. Ni mu ugajala mehka, počasna metoda jezuitov. Začuden je opazoval, kako so se gospodje tudi v najožjem krogu boječe branili, imenovati stvari z njihovim pravim imenom. Kako sta, tudi če sta bila samo dva skupaj, govorila mirno in pobožno v vsemogočih pokornih in filozofskih frazah in kadar sta on ali Remchingen imenovala kaj s pravim imenom, so ju gledali tako, da se jim je že na očeh poznalo, da tega ne odobravajo.

Zida je torej obšla lahka negotovost.

potreboval je oporo.

Od vojvode je dosegel, da mu je bila poverjena naloga, naj osebno in v njegovem imenu izroči Magdaleni Sibyli izredno dragoceno darilo. Prijavil se je bil pri nji že prejšnji dan in prišel je z velikim sijajem, s paži, sli in služinčadi. Magdalena Sibyla bi bila razzallila vojvodo, če bi bila odklonila njegovega sla, ki se je bil prijavil na tak način.

Magdalena Sibyla je živila zdaj v gradu pred mestom. Zlati amoret na stropu so držali v rokah trepetajoče trakove, na dragocenih gobelinah so galopirale lovske družbe, blesteča ogledala so razširjala krasne dvorane, polne okrasov vseh vrst kot bivalisše odlične dame. Na razpolago je imela dve kočiji, sani, nosilnico, jahalne konje. Mnogo služinčadi je zdehalo dostojanstveno in dolgočasno po hodnikih. Karel Aleksander je imel radodarno roko za svojo ljubico. Niti poljski kralj ni mogel z večjim razkošjem in bogastvom obdati svoje prilježnice.

Magdalena Sibyla je sprejemala to razkošje z ledenim mirom. Sijaju okrog nje je manjkalo življenje, grad je bil kakor baldahin nad mrtvim, zgrajen z razkošjem in sijajem.

Süsus je sprejela lepo in vpludno. Na sebi je imela bogato rjavo vijoličasto brokatno obleko z dolgimi, tesno prilagojenimi rokavi in majhnim izrezom. Prisilila je svoj zagoreli obraz in modre oči k družabni uglednosti, kakor da govori z badensko durlaškim pooblaščenecem, ki so bili z njegovim dvorom v napetem razmerju. Črne lase je imela obredno potisnjene pod lasuljo. Süsus je sprva poskušil premagati njeno hladnost s pretirano, veselo zgovornostjo in veliko galantnostjo. Imela je zanj samo zaničljive, kratke odgovore. Poskušil je torej drugače, dražil jo je k napadu v slasovseh in globoki hvaležnosti za to, da se je odločila sprejeti ga. Odgovorila je, da je storila to na povelje Njegove Visokosti. Molčala je trenutek in ni se mogla premagati, da bi ne pripomnila, da bo morda prenesla tudi to, če je prenesla že toliko.

Zdal je bil Süsus v svojem elementu. Prenesti! Vzdržati! Bili ljubica württemberskega vojvode, kolika nesreča! Hčerke vseh švabskih plemiških rodbin hrepene po taki usodi! Imeti krasen grad, sto lakajev, imeti možnost prijati love in svečanosti, kadar si ji za hoče — uboga gospodična, kako slabo se ji godi!